

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E

po Zahtjevu za pokretanje postupka gospodarskog subjekta „Samir inspekt“ d.o.o. Lukavac protiv
gospodarskog subjekta „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo i gospodarskog subjekta „ArcelorMittal
Zenica“ d.o.o. Zenica

Sarajevo
rujan, 2023. godine

Broj: UP-03-26-2-021-72/22
Sarajevo, 20.09.2023. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e) članka 42. stavak (1) točka a) i članka 48. stavak (1), a u svezi sa člankom 4. stavak (1) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), te člankom 105. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) a po Zahtjevu za pokretanje postupka gospodarskog subjekta „Samir Inspekt“ d.o.o. Lukavac, MZ Turija – Cerik broj 5, 75300 Lukavac, zastupan po Tijani Baluković, odvjetniku iz Tuzle, ZAVNOBiH – A bb, protiv gospodarskih subjekata „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo, Hamdije Kreševaljakovića broj 18/1, 71000 Sarajevo, zastupan po Nedžli Šehić, odvjetniku iz Sarajeva, Valtera Perića broj 7/1, i „ArcellorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica, Bulevar Kralja Tvrtka I broj 17, 72000 Zenica, zastupan po Lani Sarajlić, odvjetniku iz Sarajeva, Valtera Perića broj 4/1, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma i zlouporabe vladajućeg položaja, na 125. (stotinudvadesetpetoj) sjednici održanoj dana 20.09.2023. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

- 1. UTVRĐUJE SE** da su gospodarski subjekti „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo i „ArcellorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica zaključivanjem Ugovora o pružanju usluga kontrole kvaliteta uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica br: 04-03-2021 od 01.04.2021. godine, Ugovora o pružanju usluga kontrole kvaliteta uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica br: 04-03-2022 od 01.04.2022. godine, Aneksa I Ugovora o pružanju usluga kontrole kvaliteta uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica br: 04-03-2022 i Aneksa II Ugovora o pružanju usluga kontrole kvalitete uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica br: 04-03-2022 spriječili, ograničili i narušili konkurenciju na **mjerodavnom tržištu kontrole kvalitete uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica za potrebe gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“ na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine** jer su dogovaranjem cijene koja je manja za 30% (2021. godine) odnosno 45% (2022. godine) od cijene koju je propisao nadležni organ odnosno Vlada Federacije Bosne i Hercegovine zaključili zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) točka a) Zakona o konkurenciji, izravnim ili neizravnim utvrđivanjem cijena utvrđivanjem kupovnih i prodajnih cijena koje su u suprotnosti sa Odlukom o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, br. 24/98, 42/01, 68/13 i 13/19).
- 2. UGOVORI i ANEKSI UGOVORA** iz točke 1. ovog rješenja su ništavi u smislu članka 4. stavak (2) Zakona o konkurenciji.
- 3. ODBIJA** se zahtjev gospodarskog subjekta „Samir Inspekt“ d.o.o. Lukavac protiv gospodarskih subjekata „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo i „ArcellorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka d) Zakona o konkurenciji, kao neutemeljen.
- 4. IZRIČE SE** novčana kazna gospodarskom subjektu „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo zbog kršenja Zakona o konkurenciju utvrđenog u točki 1. ovog Rješenja, u visini od 80.000,00 KM, u smislu članka 48. stavak (1) točka a) i b) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku od 8 (osam) dana od dana primitka ovog Rješenja.

U slučaju da se izrečena novčana kazna ne uplati u navedenom roku, ista će se naplatiti prisilnim putem, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine.

5. **IZRIČE SE** novčana kazna gospodarskom subjektu „ArcelorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica zbog kršenja Zakona o konkurenciju utvrđenog u točki 1. ovog Rješenja, u visini od 350.000,00 KM, u smislu članka 48. stavak (1) točka a) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku od 8 (osam) dana od dana primitka ovog Rješenja.

U slučaju da se izrečena novčana kazna ne uplati u navedenom roku, ista će se naplatiti prisilnim putem, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine.

6. **NALAŽE SE** gospodarskom subjektima „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo“ i „ArcelorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica da gospodarskom subjektu „Samir Inspekt“ d.o.o. Lukavac isplate iznos od 4.010,00 KM na ime troškova postupka u roku od 8 (osam) dana od dana primitka ovog Rješenja.
7. **OBVEZUJE SE** gospodarski subjekat „Samir Inspekt“ d.o.o. Lukavac da plati administrativnu pristojbu u iznosu od 1.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.
8. Ovo Rješenje će biti objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 09.09.2022. godine pod brojem UP – 03-26-2-021-1/22 zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljnjem tekstu Zahtjev) gospodarskog subjekta „Samir Inspekt“ d.o.o. Lukavac, MZ Turija – Cerik broj 5, 75300 Lukavac (u daljnjem tekstu: Podnositelj zahtjeva) protiv gospodarskog subjekta „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo, Hamdije Kreševljakovića 18/1, 71000 Sarajevo i gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica, Bulevar Kralja Tvrtka I broj 17, 72000 Zenica (u daljnjem tekstu: Protivna strana), zbog postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka a) i d) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), te zbog zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 10. stavak (2) točka a) Zakona o konkurenciji.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan, u smislu članka 28. Zakona, te je zatražilo dopunu istog u smislu odredbi članka 31. stavak (1) Zakona aktom broj: UP – 03-26-2-021-2/22 od 30.09.2022. godine, aktom broj: UP- 03-26-2-021-4/22 od 26.09.2022. godine i broj: UP- 03-26-2-021-12/22 od 10.01.2023. godine.

Podnositelj zahtjeva je dopune Zahtjeva dostavio dana 24.01.2023. godine (broj: UP-03-26-2-021-3/22), dana 06.12.2022. godine (broj: UP – 03-26-2-021-11/22) i dana 24.01.2023. godine (broj: UP – 03-26-2-021-13/22).

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je Podnositelju zahtjeva, izdalo Potvrdu o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu članka 28. stavak (3) Zakona, dana 07.02.2023. godine, aktom broj: UP – 03-26-2-021-14/22.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su gospodarski subjekt „Samir Inspekt“ d.o.o. Lukavac, MZ Turija – Cerik broj 5, 75300 Lukavac, gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo, Hamdije Kreševljakovića 18/1, 71000 Sarajevo i gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica, Bulevar Kralja Tvrtka I broj 17, 72000 Zenica.

1.1. Gospodarski subjekt „Samir Inspekt“ d.o.o. Lukavac

Podnositelj zahtjeva, „Samir Inspekt“ je prema Aktualnom izvratku iz sudskog registra registriran kod Općinskog suda u Tuzli pod matičnim brojem: 32-01-0277-10, sa osnovnim uplaćenim kapitalom u iznosu od (..)**1KM.

Vlasnik gospodarskog subjekta „Sami Inspekt“ sa vlasničkim udjelom od 100% je fizička osoba (..)**.

Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta „Samir Inspekt“ je kontrola kvalitete roba, kao djelatnost prema klasifikaciji djelatnosti BiH broj 71.20 – tehničko ispitivanje i analiza.

1.2. Gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo

Gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ je prema Aktualnom izvratku iz sudskog registra je registriran kod Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem: 65-02-0006-11, sa osnovnim kapitalom u iznosu od (..)**KM.

Većinski vlasnik gospodarskog subjekta „Inspekt RGH“ je fizička osoba (..)** , sa 100% vlasničkog udjela.

Pretežita registrirana djelatnost navedenog gospodarskog subjekta je kontrola kvalitete roba, kao djelatnost prema klasifikaciji djelatnosti BiH broj 71.20 – tehničko ispitivanje i analiza.

1.3. Gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica

Gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica, na adresi Bulevar Kralja Tvrtka I br.17., 72000 Zenica, registriran je u Općinskom sudu u Zenici, pod matičnim brojem 43-01-0364-09 i jedinstvenim identifikacionim brojem 4218019500004.

Pretežita djelatnost gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“ je proizvodnja dugih čeličnih proizvoda koji uključuju armature, žičane šipke i žičane proizvode.

Prema aktualnom izvratku iz sudskog registra, osnivači i vlasnici ovog gospodarskog subjekta su „Arcelor Mittal Holding AG“, Švicarska sa 92% udjela i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine sa 8% udjela, a upisani kapital iznosi (..)**KM.

Gospodarski subjekt „Arcelor Mittal Holding AG“ je osnovan 2006. godine i vodeća je svjetska kompanija za proizvodnju čelika i vađenje rude.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u tijeku postupka primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10), Odluke o definiranju kategorije

¹ (..)**-podatci predstavljaju poslovnu tajnu

vladajućeg položaja („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10) i Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13).

Također, u postupku Konkurencijsko vijeće je imalo u vidu i odredbe Zakona o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/98), Pravilnik o načinu i postupku obavljanja kontrole kvaliteta proizvoda pri uvozu i **izvozu** („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/98), Odluku o određivanju proizvoda za koje kontrolu kvalitete obavljaju poduzeća ovlaštena od strane Federalnog ministarstva trgovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/98) i Odluku o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine FBiH“, br. 24/98 i 68/13),

3. Postupak pred Konkurencijskim vijećem

U Zahtjevu i dopunama Zahtjeva Podnosilac zahtjeva u bitnom navodi sljedeće:

- Da je 2021. godine gospodarski subjekt „ArcelorMitta Zenica“ d.o.o. Zenica objavio konkurs za nabavu usluge kontrole uglja za koksovanje pristigle u carinski terminal Zenica,
- Da je Podnositelj zahtjeva dostavio svoju ponudu firmi „ArcelorMitta Zenica“ sa cijenom i uvjetima sukladno sa Zakonom o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine FBiH“, broj 21/97) i Odlukom o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine FBiH“, br. 24/98 i 68/13),
- Da je Odlukom o izmjenama Odluke o visini naknade i načina plaćanja naknada za pokriće troškova kvalitete kvaliteta određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine FBiH“, broj 68/13) jasno je definirana cijena kontrole po pošiljci – vagonu i iznosi 20,00 KM plus PDV,
- Da je ova naknada propisana Odlukom jasno precizirana, te ista cijena ne može biti uvećana ni umanjena od strane gospodarskog društva koje radi kontrolu,
- Da je Podnositelj zahtjeva došao do saznanja da je Protivna strana, koja je također ovlaštena za kontrolu kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu 2021. godine na konkursu gospodarskog subjekta „ArcelorMitta Zenica“ dala ponudu sa umanjenom cijenom, a za 30%, koja cijena je manja od cijene propisane Odlukom objavljene u „Službenim novinama FBiH“, broj 68/13), a što predstavlja primjer nelojalne konkurencije,
- Da se postojanje zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka a) i d) Zakona o konkurenciji ogleda u izravnom ili neizravnom utvrđivanju kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uvjeta (točka a) i primjeni različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju (točka d) iz razloga što je Protivna strana na konkursu koji je u 2021. i 2022. godini objavio gospodarski subjekt „ArcelorMitta Zenica“ d.o.o. Zenica dostavio ponudu koja je prihvaćena od društva „ArcelorMitta Zenica“, a koja je manja od cijene propisane Odlukom o izmjeni Odluke o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu, te je na taj način došlo do zaključenja zabranjenog sporazuma s obzirom da je cijena iz istog manja od cijene koju je propisao nadležni organ odnosno Vlada Federacije Bosne i Hercegovine svojom Odlukom o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, br. 24/98, 42/01, 68/13 i 13/19), a na način da je prijavljeni subjekt sa svakom ispostavljenom fakturom dostavljao knjižno pismena odobrenja kojima je umanjivao iznos navedene fakture za (..)**KM po svakom pojedinačno obavljenom inspeksijskom pregledu pošiljke (vagon),

- Da je u smislu naprijed navedenog, Podnositelj zahtjeva od Federalnog ministarstva trgovine Mostar zatražio mišljenje o primjeni navedene odluke, koje je odgovorilo da je propisana visina naknade obvezujuća i sva gospodarska društva koja imaju ovlaštenje Federalnog ministarstva trgovine za obavljanje poslova kontrole kvaliteta određenih proizvoda pri uvozu i izvozu dužna su postupati po istoj,
- Da je mjerodavno tržište u konkretnom slučaju je kontrola kvalitete roba, odnosno kontrola kvalitete uglja za koksovanje, a mjerodavno zemljopisno područje Federacija Bosne i Hercegovine,
- Da gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo ima vladajući položaj na mjerodavnom tržištu, s obzirom da ima više od 40% , iz razloga što na tržištu FBiH u oblasti kontrole kvalitete uglja za koksovanje djeluju gospodarski subjekti „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo i „Samir Inspekt“ d.o.o. Lukavac, s tim da je tržišni udio gospodarski subjekta „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo znatno veći od tržišnog udjela Podnositelja zahtjeva,
- Da prema procjeni Podnositelja zahtjeva udjel „Inspekt RGH“ Sarajevo u kontroli kvalitete roba iznosi oko 80%,
- Da je svojim ponašanjem, prijavljeni gospodarski subjekt zloupotrijebio svoj vladajući položaj na način propisan odredbama članka 10 stavak (2) točka a) Zakona o konkurenciji – izravno ili neizravno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija, te članka 9. Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja kojim je detaljnije utvrđen oblik zloupotrebe vladajućeg položaja,
- Da zloupotreba vladajućeg položaja gospodarskog subjekta „Inspekt RGH“ uključuje sljedeće zloupotrebe iz članka 9. Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja:
 - b) stalna ponuda i prodaja kupcima proizvoda ili usluga po nelojalnim (niskim) cijenama što ima za posljedicu odvratanje kupaca od kupovine sličnih proizvoda ili usluga od konkurentnih dobavljača (tzv. „lojalni“ popusti – ciljani prodajni popusti ili tajni popusti),
 - c) određivanje cijene proizvoda ili usluge ispod troškova proizvodnje sa ciljem eliminiranja konkurencije,
 - e) proizvodna i tržišna ograničenja kao rezultat ekskluzivnih sporazuma (posebni rabati, popusti, financijske koristi),
- Da je na navedeni način prijavljeni subjekt dostavljao ponudu korisniku usluga po nelojalnim (niskim) cijenama što za posljedicu ima odvratanje kupca od korištenja tih usluga od Podnositelja zahtjeva (tzv. „lojalni“ popusti – ciljani prodajni popusti ili tajni popusti), odnosno određivao cijene usluge ispod troškova propisanih odlukom Vlade FBiH, a sa ciljem eliminiranja konkurencije, te stvarao tržišna ograničenja kao rezultat ekskluzivnih sporazuma (posebni rabati, popusti, financijske koristi).

Imajući u vidu naprijed navedeni, Podnositelj zahtjeva predlaže da Konkurencijsko vijeće pokrene postupak gospodarskog subjekta „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo i gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica zbog postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točke a) i d) Zakona o konkurenciji, te zbog zloupotrebe vladajućeg položaja iz članka 10. stavak (2) točka a) Zakona o konkurenciji.

Na temelju dokumentacije dostavljene uz Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona, na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je sukladno sa člankom 32. stavak (2) Zakona, dana 15.02.2023. godine pod broje: UP – 03-26-2-021-16/22 donijelo Zaključak o pokretanju postupka (u daljnjem tekstu: Zaključak).

Sukladno sa člankom 33. Zakona, Konkurencijsko vijeće je Zahtjev i Zaključak dostavilo gospodarskom subjektu „Inspekt RGH“ (akt broj: UP – 03-26-2-021-21/22 od 15.02.2023. godine) i gospodarskom subjektu „ArcelorMittal“ (akt broj: UP – 03-26-2-021-22/22 od 20.02.2023. godine) na odgovor.

Gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ u svom odgovoru koji je od strane Konkurencijskog vijeća zaprimljen pod brojem: UP – 03-26-2-021-23/22 dana 07.03.2023. godine smatra da je Zahtjev gospodarskog subjekta „Samir Inspekt“ u cijelosti nedopušten i neutemeljen, jer je u suprotnosti sa odredbama Zakona o konkurenciji, te predlaže da ga Konkurencijsko vijeće odbaci kao nedopuštenog ili odbije kao neutemeljen.

U prilog tome navodi između ostalog sljedeće:

- Da iz Zahtjeva nije moguće utvrditi na koji način je Podnositelj zahtjeva dokazao da „Inspekt RGH“ ima vladajući položaj na poslovima kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu na relevantnom tržištu Federacije Bosne i Hercegovine i čime je taj položaj zlouporabljen,
- Da je mjerodavno tržište u smislu Zakona o konkurenciji zemljopisno područje Federacije BiH, a mjerodavni gospodarski subjekti – poduzeća koja su Rješenjem o poduzećima koja obavljaju kontrolu kvalitete proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/98) ovlaštena za obavljanje kontrole i izdavanje uvjerenja o kvalitetu određenih proizvoda pri izvozu i uvozu na tom području, a to su pored Podnositelja zahtjeva i „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo još 16 poduzeća, koja te poslove obavljaju na mjerodavnom tržištu FBiH i ukupni prihodi svih tih poduzeća su mjerodavni za utvrđivanje vladajućeg položaja u Federaciji BiH, pri čemu „Inspekt RGH“ nema ni blizu zakonom propisanih 40% udjela,
- Da Podnositelj zahtjeva u cilju dokazivanja vladajućeg položaja „Inspekt RGH“ u oblasti kontrole kvalitete određenih proizvoda na tržištu FBiH, koristi samo pokazatelje koji se odnose na ova dva gospodarska subjekta i potpuno izostavlja druge gospodarske subjekte koji obavljaju iste usluge i ostvaruju prihod od te usluge, a koji ukupni podatci su mjerodavni za utvrđivanje vladajućeg položaja,
- Da se podatci na koje se poziva Podnositelj zahtjeva odnose samo na oblast kontrole kvalitete uglja za koksovanje koju uslugu na tržištu Federacije BiH dominantno obavlja upravo „Samir Inspekt“, dok u ukupnom prihodu ostvarenom obavljanjem ove djelatnosti učestvuje prihod od kontrole mnogobrojnih drugih proizvoda, koje se obavljaju u okviru ove djelatnosti, a koje Podnositelj zahtjeva ne obavlja, jer za to ne ispunjava zakonom propisane uvjete,
- Da na mjerodavnom tržištu FBiH postoje samo dva uvoznika uglja za koksovanje i to: Koksno – hemijski kombinat GIKIL iz Lukavca i Arcelor Mittal Zenica,
- Da je Podnositelj zahtjeva „Samir Inspekt“ ekskluzivni davatelj usluge kontrole kvalitete uglja za koksovanje u GIKIL – Koksari Lukavac, a radi i za „ArcelorMittal“ od koje djelatnosti ostvaruje prihod od (..)**KM, dok „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo kontrolu kvalitete uglja za koksovanje obavlja samo u gospodarskom subjektu „ArcelorMittal“ i ostvaruje prihod od (..)**KM, što predstavlja (..)**% ukupnog prihoda „Inspekt RGH“,
- Da „Inspekt RGH“ pored kontrole kvalitete uglja za koksovanje, obavlja još niz kontrola kvalitete za koje ispunjava zakonom propisane uvjete za razliku od Podnositelja zahtjeva, koji za te kontrole nema potrebne ovlasti,
- Da je „Inspekt RGH“ svoju lidersku poziciju u oblasti kontrole kvalitete roba i usluge stekao višegodišnjim razvojem i stalnim ulaganjem u oblastima ekologije, analize ulja, maziva, tečnih naftnih goriva, monitoring otpadnih voda, pitkih oda, kontaminacije zemlje, bazne hemije, analiza prehrambenih proizvoda, mikrobiološke analize, ispitivanja sigurnosnih ventila, te u proširenju proizvodnih kapaciteta, laboratorijsku opremu, znanja i ljude, i u tom smislu na

mjerodavnom tržištu FBiH ima 10 podružnica sa 3 laboratorije (Kakanj, Sarajevo i Tuzla) i zapošljava 81 radnika,

- Da s druge strane Podnositelj zahtjeva ne posjeduje vlastitu laboratoriju, te je na razne nelegalne načine stekao vladajuću poziciju kontrole kvalitete uglja za koksovanja u GIKIL – Koksari Lukavac, za koju godinama ima ekskluzivno pravo kontrole uglja,
- Da je zahvaljujući svojim proizvodnim kapacitetima, opremi i ljudskim resursima, koji su zakonom propisani za obavljanje svake pojedinačne analize potrebne za ispitivanje kvalitete određenih proizvoda pri izvozu i uvozu, „Inspekt RGH“ Rješenjem Federalnom ministarstva trgovine broj: 01-05-242/13 od 28.10.2013. godine i Dopunskim Rješenjem broj: 01-05-2/19 od 25.03.2019. godine, ovlašten da pored ispitivanja kvalitete uglja obavlja i kontrole i izdaje potrebna uvjerenja za još 23 različite kontrole ispitivanja kvaliteta određenih proizvoda, koje obavlja u okviru svoje djelatnosti, a za koje podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete, te ih iz tog razloga ne može obavljati,
- Da predmetnim zahtjevom ničim nije dokazano da „Inspekt RGH“ ima vladajući položaj na mjerodavnom tržištu, a posebno nije dokazano ni jedan jedini zakonom propisani vid zlorabe tog položaja u cilju narušavanja konkurencije na tržištu s obzirom da podnositelj Zahtjeva nije dao ni jedan argument za svoju tvrdnju, da je „Inspekt RGH“ koristeći svoj navodni vladajući položaj izravno ili neizravno utjecao na nametanje nelojalnih cijena ili drugih trgovačkih uvjeta kojima se ograničava konkurencije ili vrši bilo koje radnje koje su u suprotnosti sa odredbama Zakona,
- Da je netočan i neargumentovan navod Podnositelja zahtjeva da je „Inspekt RGH“ prekršio odredbu članka 4. Zakona o konkurenciji na način da je „*samostalno utvrdio cijenu i istu ponudio drugom gospodarskom društvu, te na taj način narušio tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu, a navedena cijena nije u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima*“.
- Da je predmetna oblast kontrole određenih proizvoda pri uvozu i izvozu uređena lex specialis Zakonom o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu i provedbenim propisima Pravilnika o načinu i postupku obavljanja kontrole kvalitete proizvoda pri uvozu i izvozu, Odlukom o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu, te Rješenja federalnog ministarstva trgovine kojim se daje ovlast poduzećima koja su pored državnih inspektora ovlaštena za obavljanje poslova kontrola,
- Da je člankom 16. Zakona o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu propisano da troškove kontrole kvalitete snosi uvoznik, da visinu naknade propisuje Vlada, da je ta naknada prihod Proračuna FBiH, a ako je kontrolu izvršilo poduzeće kome je povjereno obavljanje kontrole, taj prihod je prihod tog poduzeća,
- Da je Odlukom o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda određena cijena ove usluge, što se prije svega odnosi na pokrivanje troškova potrebnih za izdavanje uvjerenja od strane državnih inspeksijskih organa, u cilju zaštite Proračuna FBiH,
- Da se u konkretnom slučaju „Inspekt RGH“ sukladno sa zakonskim propisima koji uređuju oblast javnih nabava i slobodnog tržišnog privređivanja prijavio na raspisani javni oglas gospodarskog subjekta „ArcelorMitta Zenica“, te je ponudio zakonom propisanu cijenu od 20,00 KM na koju cijenu je plaćen i izmiren PDV u cijelosti, čime državni proračun nije oštećen,
- Da se naknadnim rabatom na iskazanu cijenu „Inspekt RGH“ odrekao vlastite dobiti u korist gospodarskog subjekta „ArcelorMitta Zenica“ iz razloga upošljavanja vlastitih proizvodnih kapaciteta i zapošljavanja ljudi i opreme za kontrolu kvalitete uglja za koksovanje u vlastitoj laboratoriji za što ima ovlasti, a na što je imao potpuno pravo, jer u suprotnom, ako bi se zakon

tumačio onako kako to radi Podnositelj zahtjeva, konkurs za javnu nabavu navedene usluge ne trebalo ni provoditi,

- Da ugovor između gospodarskih subjekata „Inspekt RGH“ kao ovlaštenog davatelja usluge kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu i „ArcelorMitta Zenica“ kao krajnjeg korisnika te usluge, ne spada ni u jedan od zakonom propisanih slučajeva zabranjenog sporazumijevanja s obzirom da se radi o pojedinačnom, a ne grupnom ugovoru, kojim se utvrđuje pripisana cijena, ali se na tu cijenu obračunava rabat, koji važi samo između ova dva subjekta i to „Inspekt RGH“, te se s tim ugovorom ne utvrđuje kupovna i prodajna cijena i trgovački uvjeti u odnosu na druge korisnike iste usluge,
- Da se pored navedenog, odredbe o zabranjenosti sporazuma ne odnose na sporazume male vrijednosti, a takvim se smatraju sporazumi ako je zajedničko tržišno sudjelovanje sudionika sporazuma i gospodarskih subjekata pod njihovom kontrolom na mjerodavnom tržištu neznatno, kakvim se u smislu Zakona o konkurenciji smatraju ugovori ako ukupni tržišni udjel sudionika sporazuma na mjerodavnom tržištu ne premašuje 10% u slučaju kada je sporazum zaključen između gospodarskih subjekata koji su stvarni ili potencijalni konkurenti, odnosno kada djeluju na istoj razini proizvodnje ili trgovine, odnosno, 15% u slučaju kada je sporazum zaključen između gospodarskih subjekata koji nisu stvarni ili potencijalni konkurenti,
- Da se u konkretnom slučaju radi o sporazumu male vrijednosti između ovlaštenog davatelja usluge kontrole i korisnika usluge „Arcelor Mittal“ čiji ukupni tržišni udjel čini (..)**% ostvarenog prihoda „Inspekt RGH“, a udjel na mjerodavnom tržištu FBiH je potpuno zanemariv, te ni u kom slučaju nije utjecao na konkurentne uvjete na mjerodavnom tržištu, niti je u ma kom smislu tim ugovorom prekršen Zakon o konkurenciji, kao ni Zakon o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu i Odluke o načinu i postupku obavljanja kontrole kvalitete proizvoda pri izvozu i izvozu,
- Da želi da ukaže na krajnje neloyalno i zakonom zabranjeno ponašanje podnositelja Zahtjeva „Samir Inspekt“ koji u cilju stjecanje 100% kontrole kvalitete uglja za koksovanje u Federaciji (sada kontroliše preko 90% uglja za koksovanje) poseže za raznim vrstama pritisaka i lažnog prijavljivanja, među koje spada i ovaj Zahtjev podnesen Konkurencijskom vijeću,
- Da je po pritužbi Podnositelja zahtjeva, Federalno ministarstvo trgovine, koje je nadležno za ovu oblast, naložilo Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, kao zakonom nadležnom organu za provođenje kontrole zakonitosti rada u ovoj oblasti da provede kontrolni nadzor nad radom „Inspekt RGH“ u oblasti zakonitosti rada u kontroli kvalitete proizvoda pri uvozu i izvozu za koje je ovlašten,
- Da smatra da je Zahtjev Konkurencijskom vijeću nastavak nelegalne kampanje Podnositelja zahtjeva u namjeri da na bilo koji način diskredituje i izbaci iz ove vrste usluge jedinog konkurenta, kako bi ostvario vladajući položaj od 100% u FBiH, imajući u vidu da samo „GIKIL“ Lukavac i „ArcelorMitta Zenica“ koriste takvu vrstu usluge,
- Da je predmetni zahtjev podnesen suprotno odredbama Zakona o konkurenciji i dobrim poslovnim običajima, sa jasnom namjerom diskreditovanja gospodarskog subjekta „Inspekt RGH“ sa tržišta kontrole kvalitete uglja za koksovanje koje dominantno kontroliše Podnositelj zahtjeva, te predlaže da Konkurencijsko vijeće ovaj zahtjev odbije kao neutemeljen i obveže Podnositelja zahtjeva da gospodarskom subjektu „Inspekt RGH“ naknadi troškove postupka.

Gospodarski subjekt „Arcelor Mittal“ je dostavio odgovor dana 09.03.2023. godine, zaprimljen od strane Konkurencijskog vijeća pod brojem: UP – 03-26-2-021-24/22, te u istom navodi, kako slijedi:

- Da je zahtjev gospodarskog subjekta „Samir Inspekt“ neutemeljen i nedopušten,

- Da je oblast kontrole kvalitete određenih proizvoda regulirana Zakonom o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu i podzakonskim aktima,
- Da je člankom 16. Zakona o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu između ostalog propisano da troškove kontrole kvalitete snosi uvoznik odnosno izvoznik, te da ako je kontrolu izvršila kompanija odnosno poduzeće kojoj je povjereno obavljanje kontrole, naknada za pokriće troškova kontrole kvalitete je prihod kompanije,
- Da je točkom 2. Odluke o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvaliteta određenih proizvoda pri uvozu i izvozu propisano da visina naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu određenih u Odluci o određivanju proizvoda za koje kontrolu kvaliteta vrše kompanije ovlaštene od strane Federalnog ministarstva trgovine iznosi 20,00 KM po pošiljci,
- Da je poštujući navedene zakonske odredbe „ArcelorMittal Zenica“ je kao uvoznik koksnog uglja i koksa kao industrijskih proizvoda koji podliježu kontroli kvalitete pri uvozi, angažirao kompaniju „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo koju je Federalno ministarstvo trgovine ovlastilo za obavljanje kontrole kvalitete, čija je ponuda bila najpovoljnija sa komercijalne strane, a ista je nesporno bila formirana sukladno sa Zakonom o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu i Odlukom o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu,
- Da je prije zaključenja ugovora sa gospodarskim subjektom „Inspekt RGH“ , „Arcelor Mittal“ sukladno sa internom Procedurom P.S.8.4.1.-5- „Formiranje cijene nabave i pregovori – procesuiranje narudžbe za nabavu“ proveo sljedeći postupak:
 1. Upit za ponudu je putem e-maila dostavljen odobrenim dobavljačima za navedenu vrstu usluge,
 2. U Upitu za ponudu je naveden krajnji rok za dostavu ponude, s tim da se rok određuje prema žurnosti, kompleksnosti, trajanju usluge i isti je jednak za sve dobavljače,
 3. Da se nakon proteka roka za dostavu ponude, dostavljene ponude tehnički razmatraju u smislu da li su iste prihvatljive na temelju traženih uvjeta od krajnjeg korisnika,
 4. Da se tehnički prihvatljive ponude uzimaju u daljnje komercijalno razmatranje i pregovore, a najpovoljnija komercijalno prihvaćena ponuda se procesuiru u narudžbenicu / ugovor i dokumentuje sa potpisom i pečatom (ugovor se obostrano potpisuje),
- Da je postupajući na gore opisani način i poštujući odredbe navedene Procedure, „ArcelorMittal Zenica“ kontrolu kvalitete koksnog uglja i koksa povjerio kompaniji „Inspekt RGH“ čija je ponuda bila povoljnija sa komercijalne strane, a ista je nesporno bila formirana sukladno propisima,
- Da iako je kompanija „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo dala rabat gospodarskom subjektu „ArcelorMittal Zenica“ nesporno je da u konkretnom slučaju nije prekršena niti jedna odredba kako Zakona o konkurenciji, tako ni Zakona o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu i podzakonskih akata koji reguliraju ovu oblast.

Konkurencijsko vijeće je odgovore na Zahtjev i Zaključak dostavilo gospodarskom subjektu „Samir Inspekt“ aktom broj: UP – 03-26-2-021-25/22 od 23.03.2023. godine, te je isti dostavio Očitovanje dana 06.04.2023. godine zaprimljeno pod brojem UP – 03-26-2-021-29/22, u kojem se navodi kako slijedi:

- Da zahtjev ne može biti nedopušten i neosnovan s obzirom da je zahtjev blagovremeno podnesen od strane ovlaštene osobe za pokretanje postupka, te u tom smislu ne može biti nedopušten,

- Da nije točno da ima još 16 gospodarskih društava koji obavljaju kontrolu kvalitete proizvoda pri uvozu i izvozu, jer je dobar dio tih društava prestao sa radom ili obavlja samo mali dio poslova kontrole kvalitete roba,
- Da i sam gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ u odgovoru ističe da je njihov ukupni prihod u 2022. godini iznosio (..)** KM, te da imaju leadersku poziciju u oblasti kontrole kvalitete roba,
- Da je u konkretnom slučaju „Inspekt RGH“ ponudio cijenu manju od cijene propisane Odlukom o izmjeni odluke o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda, te je u tom smislu prijavljeni gospodarski subjekt, ispostavljaajući fakture naručitelju usluga „ArcelorMittal“ Zenica, istovremeno ispostavljaao i knjižio pismo odobrenja kojim je navedenu fakturu umanjivao za iznos od (..)** KM po komadu prikazujući to kao rabat,
- Da je na navedeni način gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ dostavljao ponudu korisniku po nelojalnim (niskim) cijenama što ima za posljedicu odvracanje kupca od korištenja tih usluga od Podnositelja zahtjeva (tzv. „lojalni“ popusti – ciljani prodajni popusti ili tajni popusti), odnosno određivao cijenu usluge ispod troškova propisanih odlukom Vlade FBiH, a sa ciljem eliminiranja konkurencije, te stvarao tržišna ograničenja kao rezultat ekskluzivnih sporazuma (posebni rabati, popusti, financijske koristi),
- Da „Inspekt RGH“ priznaje i detaljno obrazlaže cijenu koju je ponudio i po kojoj je zaključio ugovor koji je zabranjen,
- Da se postojanje zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka a) i d) Zakona ogleđa u izranom ili neizravnom utvrđivanju kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uvjeta (točka a) i primjeni različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima dovodeći ih u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju (točka d) iz razloga što je „Inspekt RGH“ na konkursu koji je u 2021. i 2022. godini objavio gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ dostavio ponudu koja je prihvaćena od društva „ArcelorMittal Zenica“ , a koja je manja od cijene propisane Odlukom,
- Da je na taj način došlo do zaključenja zabranjenog sporazuma s obzirom da je cijena iz istog manja od cijene koju je propisao nadležni organ odnosno Vlada FBiH svojom Odlukom o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, br. 24/98, 42/01, 68/13 i 13/19), a na način da je prijavljeni subjekt sa svakom ispostavljenom fakturinom dostavljao knjižno pismo odobrenja kojim je umanjivao iznos navedene fakture za (..)**KM po svakom pojedinačnom obavljenom inspekcijskom pregledu pošiljke (vagona),
- Da je proizvoljno i ničim potkrijepljeno tumačenje navedene odredbe da je Odlukom o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole određena cijena ove usluge, a što se prije svega odnosi na pokrivanje troškova potrebnih za izdavanje uvjerenja od strane državnih inspekcijskih organa, u cilju zaštite Proračuna FBiH, te da je duh zakonske norme pokriće troškova kontrole koju obavljaju državni organi prvenstveno u cilju zaštite Proračuna Federacije BiH, te samim tim što ta naknada pripada poduzećima koja su ovlaštena za poslove kontrole, ta poduzeća su ovlaštena da slobodno raspolažu sa svojim prihodima u smislu davanja rabata na propisanu cijenu,
- Da se na ovaj način „Inspekt RGH“ postavio u ulogu tumačenja norme koju je donijela Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva trgovine,
- Da je podnositelj zahtjeva od Federalnog ministarstva trgovine Mostar zatražio mišljenje o primjeni navedene odluke koje je svojim aktom broj: 01-11-177/22 od 08.03.2022. godine decidno navelo da je propisana visina naknade obvezujuća i sva gospodarska društva koja imaju ovlasti Federalnog ministarstva trgovine za obavljanje poslova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu dužna su postupati po istoj,

- Da je i sam gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ potvrdio da je dao naknadni rabat tj. zaključio ugovor po cijeni koja je niža od cijene utvrđene aktom nadležnog organa,
- Da navodi „Inspekt RGH“ da bi u slučaju primjene propisane cijene „konkurs za javnu nabavu navedene usluge ne bi trebalo ni provoditi“ nema nikakvog osnova, jer „ArcelorMittal“ nije ugovorni organ u smislu odredbi članka 4. Zakona o javnim nabavama, te isti nije ni u obvezi provoditi postupak javne nabave, te je u konkretnom slučaju nabavu (ne javnu nabavu) trebalo obaviti sukladno sa internim aktima dobavljača i Odlukom o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu, te dostavljenim ponudama,
- Da bi na takav način došli do izražaja kvalitet usluge, brzina provođenja iste i drugi elementi regulirani za ovu kontrolu, a ne cijena koja je već utvrđena od nadležnog organa,
- Da su navodi da „Inspekt RGH“ nije oštetio proračun niti počinio bilo kakav financijski prekršaj nebitni u ovom postupku s obzirom da to nije ni nadležnost Konkurencijskog vijeća nego drugih organa pred kojima je pokrenut ili će biti pokrenut postupak za navedene propuste i prekršaje,
- Da kako je visina i način plaćanja određena od strane Vlade FBiH kroz odluku, to obveznik ne može samovoljno mijenjati odnosno umanjivati ili uvećavati cijenu koju je davatelj usluga definirao, a na njega kao pravnu osobu prenio ovlasti da vrši uslugu koja je iz domena njegove djelatnosti,
- Da je jedino Vlada Federacije BiH ta koja određuje vrijednost troškova kontrole i kvalitete i obvezuje poduzeća na koja je prenijela pravo vršenja kontrole na tu vrijednost, i ona je ta koja tu cijenu također može i umanjiti, a nikakva pravna osoba koja radi po njenom ovlasti i odlukama koje je propisala,
- Da je inspekcija Uprave za neizravno oporezivanje prilikom svoje kontrole utvrdila nepravilnosti zaključenja ugovora između „Inspekt RGH“ i „ArcelorMittal“ kao i način fakturiranja ugovorenih usluga, te u tom smislu naložila „Inspekt RGH“ da izvrši korekciju izlaznog poreza po izdatim knjižnim odobrenjima odnosno izlazni PDV, a do razine propisane naknade od 20 KM,
- Da je prema informacijama kojima raspolaže Podnositelj zahtjeva ovakva praksa zaključenja ugovora ispod cijene propisane Odlukom Vlade FBiH nastavljena i u 2023. godini,
- Da je u tijeku 2022. godine Podnositelj prijave u „GIKIL“ d.o.o. Lukavac izvršio kontrolu (..) ** vagona uglja i ostvario prihod od (..) ** KM, dok je „Inspekt RGH“ u gospodarskom subjektu „ArcelorMittal“ u tom vremenskom razdoblju izvršio kontrolu oko (..) ** vagona uglja i ostvario prihod od oko (..) ** KM,
- Da su netočni navodi da je Podnositelj zahtjeva ekskluzivni davatelj kontrole u „GIKIL“ d.o.o. Lukavac s obzirom da „Inspekt RGH“ vrši usluge kontrole koksa u ovom gospodarskom subjektu,
- Da ni gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ ne osporava da je ponuda „RGH Inspekt“ prihvaćena jer je bila povoljnija sa komercijalne strane, tj. zbog niže cijene koja je u suprotnosti sa Odlukom i mišljenjem Federalnog ministarstva trgovine.

4. Usmena rasprava

Budući da se radi o postupku sa suprotnim interesima Konkurencijsko vijeće je, sukladno sa odredbama članka 39. Zakona, zakazalo usmenu raspravu za dan 04.05.2023. godine (poziv upućen dana 18.04.2023. godine punomoćniku Podnositelja zahtjeva aktom broj: UP – 03-26-2-021-33/22, punomoćniku gospodarskog subjekta „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo aktom broj: UP – 03-26-2-021-31/22 i gospodarskom subjektu „ArcelorMittal Zenica“ d.o.o. Zenica aktom broj: UP – 03-26-2-021-32/22).

Dana 25.04.2023. godine punomoćnik Podnosioca zahtjeva je obavijestio Konkurencijsko vijeće da ne može prisustvovati usmenoj raspravi na zakazani datum.

U svezi sa navedenim Konkurencijsko vijeće je izmijenilo datum održavanja rasprave koja je odgođena za dan 16.05.2023. godine, o čemu su stranke u postupku obaviještene Pozivom na usmenu raspravu od 26.04.2023. godine (akt broj: UP-03-262-021-35/22, broj: UP-03-262-021-36/22 i UP-03-262-021-37/22).

Na usmenoj raspravi održanoj dana 16.05.2023. godine u prostorijama Konkurencijskog vijeća, u ime stranaka su pristupili njihovi zakonski zastupnici i punomoćnici kojom prilikom su imali mogućnost da jedni drugima postavljaju pitanja i razjasne međusobno sporne stvari (Zapisnik sa usmene rasprave, akt broj: UP – 03-26-2-021-42/22).

Podnositelj Zahtjeva je na usmenoj raspravi izjavio da u cijelosti ostaje kod navoda iz Zahtjeva za pokretanje postupka, i ostalih dopuna, priloga i očitovanja, te dodao sljedeće:

- Da je opće poznata činjenica da na području Federacije Bosne i Hercegovine i cijele Bosne i Hercegovine postoje dvije fabrike za proizvodnju koksa koje koriste ugalja za koksovanje koji se uvozi u BiH i to koksara u sklopu gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“ koja proizvodi koks za svoje potrebe i Fabrika Koksara u „Gikil Lukavac“ koja proizvodi koks za tržište u Bosni i Hercegovini i inostranstvu,
- Da je u razdoblju od 01.04.2021. do 31.12.2021. godine „Arcelor Mittal Zenica“ uvezao i zahtijevao kontrolu cca (..)**vagona uglja za koksovanje,
- Da je cijena kontrole kvalitete jedne pošiljke vagona 20,00 KM, te je „Inspekt RGH“ ostvario prihod od cca (..)**KM, a da je u istom u istom razdoblju „Gikil Lukavac“ uvezao i zahtijevao kontrolu (..)**vagona uglja za koksovanje, pa s obzirom na cijenu kontrole jedne pošiljke vagona od 20 KM to je Podnositelj zahtjeva ostvario prihod od (..)**KM,
- Da je iz ovih pokazatelja jasno je da je udio „Inspekt RGH“ u kontroli kvalitete uglja za koksovanje u 2021 godini (..)**%.
- U tijeku 2022 godine „Arcelor Mittal Zenica“ je uvezao i zahtijevao kontrolu cca (..)** vagona uglja za koksovanje, te da je s obzirom na cijenu od 20,00 KM „Inspekt RGH“, ostvario prihod od cca (..)**KM, dok je u istom razdoblju „Gikil Lukavac“ uvezao i zahtijevao kontrolu za (..)**vagona, te ostvario prihod od (..)** KM (prihod Podnosioca zahtjeva),
- Da je iz ovih pokazatelja jasno je da je udio „Inspekt RGH“ u kontroli kvalitete uglja za koksovanje (..)** %,
- Da iz odgovora „Inspekt RGH“ proizilazi da su isti po osnovu kontrole kvalitete uglja za koksovanje ostvarili prihod od (..)** KM (taj iznos su dobili kada su prihod umanjili za nezakonito odobreni rabat) što im opet daje udio u kontroli kvalitete uglja za koksovanje u 2022 od oko (..)** % te je jasno da isti imaju udio veći od 40% a koji predviđa Zakon za stjecanje vladajućeg položaja,
- Da se do sličnih zaključaka dolazi i ako se uporede ukupni prihodi po osnovu kontrole kvalitete roba, s obzirom da je „Inspekt RGH“ u 2021 godini ostvario ukupan prihod od (..)** KM, a Podnositelj zahtjeva ukupan prihod od (..)** KM, te da je prihod ostalih gospodarskih društava koja se bave kontrolom kvalitete roba zanemariv, te proizilazi da je udjel u kontroli kvalitete „Inspekt RGH“ (..)** %.

Gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ je na usmenoj raspravi izjavio da u cijelosti ostaje kod navoda iz odgovora na zahtjev.

Gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ izjavljuje da u cijelosti ostaje kod navoda iz odgovora na Zahtjev za pokretanje postupka, te navodi sljedeće:

- Da je postupak nabave predmetne usluge kontrole kvalitete uglja proveden u potpunosti transparentno sa istim pristupom i uz primjenu istih kriterija prema svim ponuđačima uključujući i Podnositelja zahtjeva, a što nije osporio ni sam Podnositelj zahtjeva,
- Da je primjenjivim zakonom o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu propisano da troškove kontrole kvalitete snosi uvoznik odnosno izvoznik, te da ako je kontrolu vršila kompanija kojoj je povjereno obavljanje kontrole naknada za pokriće troškova je prihod te kompanije, što je značajan element jer daje mogućnost pružatelju usluge da raspolaže svojim prihodom na način koji smatra adekvatnim i poslovno prihvatljivim, a što ni u kojem slučaju ne može biti protivno propisima iz oblasti prava konkurencije,
- Da je predmetni način fakturiranja i plaćanja ispravan potvrdila je i Federalna uprava za inspekcijske poslove, koja je 24.03.2023. godine provela inspekcijski nadzor kod društva „ArcelorMittal Zenica“, ciljani, u dijelu koji se odnosi na kontrolu trgovinskih usluga, kontrolu kvalitete i kvantitete roba i usluga, a koje prilike su na uvid nadležnom inspekcijskom organu dati i predmetni ugovori o pružanju usluga kontrole kvalitete uglja, za koksovanje zaključeni sa društvom „Inspekt RGH“, kako se može vidjeti iz Zapisnika o inspekcijskom nadzoru (zapisnik se ulaže u spis) nadležni inspekcijski organ u svezi sa navedenim nije našao nijednu nepravilnost,
- Da u konkretnom slučaju ne postoji zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) točke a) i d) Zakona niti je to na bilo koji način dokazano, točnije ne postoji izravno niti neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovinskih uvjeta,
- Da je u konkretnom slučaju najbolji ponuđač izabran na transparentan način bez bilo kakvog dogovora u svezi ponude cijene usluga, i uvažavajući jednako postupanje prema svim ponuđačima koji su dostavili svoje ponude,
- Da je važno naglasiti da je i treći ponuđač u svojoj ponudi predvidio rabat u odnosu na jediničnu cijenu od 20,00 KM,
- Da je i sam Podnositelj zahtjeva nudio određene pogodnosti ukoliko njemu bude dodijeljen ugovor,
- Da je kriterij za izbor najboljeg ponuđača bio jasan, nedvosmislen i jednak za sve, što ne spori ni Podnositelj zahtjeva, tako da ne postoji primjena različitih uvjeta za iste transakcije u odnosu na konkurenciju, te ne postoji bilo kakav osnov za argumentaciju da postoji sporazum koji za cilj i posljedicu ima sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu,
- Da je Podnositelj zahtjeva potpuno ravnopravno sudjelovao u postupku nabave predmetne usluge, te da isti dugi niz godina surađuje pa i trenutno sa gospodarskim subjektom „Arcelor Mittal“, te nema niti jednog osnova za tvrdnju da je u konkretnom slučaju spriječen, isključen ili ograničen u izboru najboljeg ponuđača,
- Da ne postoji ni zlouporaba vladajućeg položaja iz članka 10. stavak (2) točka a) Zakona, jer društvo „ArcelorMittal“ ne sudjeluje na tržištu kvalitete roba odnosno kontrole kvalitete uglja za koksovanje, te se samim tim ne može ni teretiti po ovom osnovu.

Voditelj postupka je na kraju usmene rasprave naložio Podnositelju zahtjeva i gospodarskom subjektu „Inspekt RGH“ da u roku od osam dana dostave ukupne prihode koje su ostvarili u razdoblju od 2018. do 2022. godine (pojedinačno po godinama) od pružanja usluge kontrole uglja za koksovanje, te za navedeno razdoblje prihode koji su ostvareni pružanjem usluge kontrole uglja za koksovanje u gospodarskom subjektu „Arcelor Mittal“ i u gospodarskom subjektu „GIKIL Lukavac“. Pored navedenog traženo je da se dostavi i broj vagona po navedenim godinama.

Podnositelj zahtjeva u podnesku zaprimljenom pod brojem UP – 03-26-2-021-48/22 dana 25.05.2023. godine, navodi između ostalog:

- Da Podnositelj zahtjeva ne posjeduje vlastiti laboratorij, ali isti ima zaključen Ugovor o poslovnoj suradnji sa Univerzitetom u Zenici – Institut „Kemal Kapetanović“, koji posjeduje vlastiti laboratorij u kojem Podnositelj zahtjeva isključivo vrši kontrolu uglja za koksovanje,
- Da je uvjet za dobivanje rješenja nadležnog organa Federalnog ministarstva trgovine kojim se daje ovlaštenje gospodarskom subjektu za obavljanje kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu ni u kojem slučaju nije posjedovanje vlastite laboratorije nego je gospodarsko društvo kojem je dato ovlaštenje dužno da, ili ima vlastiti laboratorij ili da podugovaranjem obezbijedi laboratorij u kojoj će vršiti ispitivanje uzoraka,
- Da je Federalno ministarstvo trgovine dostavilo zahtjev Upravi za neizravno oporezivanje da izvrši nadzor svih inspeksijskih tijela koja imaju ovlasti za kontrolu gdje je Uprava ustanovila da je firma „Inspekt RGH“ umanjujući zakonski propisanu cijenu i davanjem rabata od 30% na taj način umanjila i PDV, te je u tom smislu naloženo istom da izvrši korekciju izlaznog poreza po izlaznog poreza po izdanim knjižnim odobrenjima, odnosno izlaznog PDV-a, a do razine propisane naknade u iznosu od 20,00 KM,
- Da kako su visina i način plaćanja određeni od strane Vlade Federacije kroz Odluku o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu to obveznik ne može samovoljno mijenjati odnosno umanjivati ili uvećavati cijenu koju je davatelj usluge definirao a na njega kao pravnu osobu prenio ovlast da vrši uslugu koja je iz domena njegove djelatnosti,
- Da je davatelj usluge taj koji je odredio vrijednost troškova kontrole kvalitete i obvezao gospodarska društva kojima je prenio pravo vršenja te kontrole na vrijednost troškova kontrole kvalitete i obvezao gospodarska društva kojima je prenio pravo vršenja te kontrole na tu vrijednost i on je jedini koju tu cijenu može mijenjati, a ne pravna osoba koja radi po njegovom ovlaštenju,
- Da smatra bitnim napomenuti da ukoliko ne bi bilo fiksno određene cijene usluge, da bi na tržištu bila pružena mogućnost pravnim osobama koji imaju vladajući položaj, da isti položaj zloupotrebljavaju čak i u puno većem opsegu nego što je u konkretnom slučaju,
- Da je gospodarski subjekt „Arcelor Mittal“ u više navrata upoznat da je knjižna obavijest od 30% popust dana od strane „Inspekt RGH“ protivzakonita,
- Da su navodi koji se odnose na „nuđenje popusta“ od strane Podnositelja zahtjeva na inventure koje bi radio za navedeno društvo sasvim druga vrsta usluge i da ista ni u kom slučaju ne predstavlja kontrolu kvalitete roba, niti je za istu određena cijena zakonskim ili podzakonskim aktima, za razliku od cijene kontrole kvalitete roba, nego tu cijenu određuje inspeksijsko tijelo koje obavlja taj posao ovisno od opsega posla i duljine trajanja, a u konkretnom slučaju i ovisno od dugogodišnje suradnje i poznavanja načina rada društva u kojem se vrši inventura,
- Da je cijena jedne inventure u prosjeku cca (..)** KM,
- Da smatra da je intencija gospodarskog društva „Inspekt RGH“ da umanjujući određenu cijenu na način da daje knjižne obavijesti, isključivo usmjerena na smanjenje posla Podnositelju zahtjeva, a u konačnici i gašenje istog, a na koji način bi postali ekskluzivni davatelji usluga u kontroli kvalitete roba pri uvozu,
- Da je naprijed navedenim, nezakonitim umanjivanjem određene cijene u prethodnom razdoblju doveo do zatvaranja podružnice društva „Samir Inspekt“ u Zenici, te otpuštanje 4 uposlenika koji su bili angažirani na poslovima kontrole.

Podnositelj zahtjeva je u prilogu podneska dostavio sljedeće tablice:

Tablica 1 – „Gikil Lukavac“

Red. br.	Godina	Broj vagona	Ukupni prihod od ostvarene kontrole uglja (KM)
1.	2018.	(..)**	(..)**
2.	2019.	(..)**	(..)**
3.	2020.	(..)**	(..)**
4.	2021.	(..)**	(..)**
5.	2022.	(..)**	(..)**

6.	Σ	(..)**	(..)**
----	----------	--------	--------

Izvor: Podatci Podnositelja zahtjeva

Tablica 2 – Arcelor Mittal Zenica“

Red. br.	Godina	Broj vagona	Ukupni prihod od ostvarene kontrole uglja (KM)
1.	2018.	(..)**	(..)**
2.	2019.	(..)**	(..)**
3.	2020.	(..)**	(..)**
4.	2021.	(..)**	(..)**
5.	2022.	(..)**	(..)**
6.	Σ	(..)**	(..)**

*U 2019. godini (22.09.2019.) Vlada FBiH je donijela Odluku o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu koja se mijenja i dalje iznosi 20,00 KM po pošiljci („Službene novine FBiH“, broj 13/10)

Tablica 3 – Ukupni prihod privrednog subjekta „Samir Inspekt“ ostvaren od kontrole uglja za oba klijenta

Red. br.	Godina	Broj vagona	Ukupni prihod od ostvarene kontrole uglja (KM)
1.	2018.	(..)**	(..)**
2.	2019.	(..)**	(..)**
3.	2020.	(..)**	(..)**
4.	2021.	(..)**	(..)**
5.	2022.	(..)**	(..)**
6.	Σ	(..)**	(..)**

Izvor: Podatci Podnositelja zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva je također dostavio i rješenje Federalnog ministarstva trgovine broj: 01-05-105/15 od 11.04.2016. godine, kojim se daje ovlaštenje gospodarskom društvu „Samir Inspekt“ za obavljanje kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i to: čvrsta mineralna goriva (ugalj, koks, briket, bitumen).

Iz obrazloženja navedenog rješenja može se vidjeti da je Podnositelj zahtjeva dobio dozvolu za obavljanje kontrole između ostalog na temelju ugovora o poslovnoj suradnji sa Univerzitetom u Zenici OJ Metalurški institut „Kemal Kapetanović“ Zenica.

Podnesak Podnositelja zahtjeva je dana 31.05.2023. godine dostavljen stranama protiv kojih se vodi postupak.

Gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ je postupio po nalogu sa usmene rasprave, te dostavio traženu dokumentaciju dana 24.05.2023. godine (broj: UP – 03-26-2-021-46/22).

U prilogu su između ostalog dostavljene tablice koje se odnose na ostvarene prihode za razdoblje 2018. do 2022. godine, sa brojem vagona po godinama, ostvaren poslovnom suradnjom sa gospodarskim subjektom „Arcelor Mittal Zenica“, te napomenom da za gospodarskog subjekta „GIKIL“ d.o.o. Lukavac nije vršena kontrola uglja za koksovanje.

Tablica 4. – Arcelor Mittal Zenica“

Red. br.	Godina	Broj vagona	Ukupni prihod od ostvarene kontrole uglja (KM)
1.	2018.	(..)**	(..)**
2.	2019.	(..)**	(..)**
3.	2020.	(..)**	(..)**

4.	2021.	(..)**	(..)**
5.	2022.	(..)**	(..)**
6.	Σ	(..)**	(..)**

Gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ je putem punomoćnika dostavio traženu dokumentaciju i informacije (podneskom broj: UP – 03-26-2-021-47/22 od 24.05.12023. godine i broj UP – 03-26-2-021-63/22 od 01.08.2023. godine) u kojima navodi između ostalog sljedeće:

- Da se u gospodarskom subjektu „ArcelorMittal Zenica“ ne provodi tenderska procedura prilikom nabave usluga kontrole kvalitete uglja za koksovanje, budući da isti ne potpada pod obvezu provedbe postupka javnih nabava, te i ne postoji obveza javne objave poziva za dostavljanje ponuda za predmetnu uslugu,
- Da s obzirom na činjenicu da „ArcelorMittal Zenica“ ima obvezu pribaviti certifikat o kontroli kvaliteta uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica, isti je poslao upite za dostavljanje ponuda:
 - U odnosu na 2021. godinu – društvima „Samir Inspekt“ d.o.o. Lukavac, „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo i „Herkon“ d.o.o. Mostar,
 - U odnosu na 2022. godinu – društvima „Samir Inspekt“ d.o.o. Lukavac i „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo
 - Sva navedena društva su dostavila svoje ponude.
- Da su kriteriji koji su primijenjeni u postupku izbora najpovoljnijeg ponuđača za predmetne usluge najpovoljnija cijena i rokovi plaćanja,
- Da se ponuđači / izvođači u privrednom subjektu „ArcelorMittal Zenica“ biraju uzevši u obzir ponude sa najpovoljnijim uvjeti,
- Da su se ugovori o pružanju usluga kontrole kvalitete uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica do 2022. godine zaključivali na godišnjoj osnovi, a ugovor za 2022. godinu (od 01.04.2022.) je prvobitno zaključen na tri mjeseca, te je u dva navrata produljen i bio je važeći do 31.12.2022. godine,
- Da je suprotno navodima gospodarskog subjekta „Samir Inspekt“ u predmetnom postupku, navedeno društvo u 2021. i 2022. godini nudilo pogodnosti ukoliko bude izabrano za najpovoljnijeg ponuđača, što se može vidjeti iz e-mail korespondencije,
- Da je primjenjivim Zakonom o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu (članak 16) između ostalog propisano da troškove kvalitete snosi uvoznik odnosno izvoznik, te da ako je kontrolu vršila kompanija odnosno poduzeće kojem je povjereno obavljanje kontrole, naknada za pokriće troškova je prihod kompanije, što je značajan element u cijelom slučaju jer daje mogućnost pružatelju usluge da raspolaže svojim prihodima na način koji smatra adekvatnim i prihvatljivim, a što ni u kojem slučaju ne može biti protivno propisima iz oblasti prava konkurencije, jer pri tome niti jednim propisom nije određena zabrana nuđenja i ugovaranja rabata za predmetnu uslugu kontrole,
- Da je to potvrdila i Federalna uprava za inspeksijske poslove prilikom vršenja inspeksijskog nadzora u gospodarskom subjektu „ArcelorMittal Zenica“,
- Da bi fiksiranje cijene u konkretnom slučaju upravo predstavljalo zabranjeno konkurencijsko djelovanje suprotno Zakonu o konkurenciji i primjenjivim podzakonskim aktima,
- Da je najpovoljniji ponuđač izabran transparentno, bez bilo kakvog dogovora u svezi ponude cijene usluga i uvažavajući jednako postupanje svih ponuđača koji su dostavili svoje ponude,
- Da ne postoji primjena različitih uvjeta za iste transakcije s drugim gospodarskim subjektima, dovodeći iz u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju, jer ni na koji način nije bilo primjene različitih uvjeta za iste transakcije sa drugim subjektima, niti je podnositelj zahtjeva na bilo koji način to dokazao,
- Da je društvo „ArcelorMittal Zenica“ potpuno transparentno provelo postupak nabave predmetne usluge, izabralo najuspješnijeg ponuđača koji je dao najpovoljniju ponudu (koju ponudu je bio slobodan dati i Podnositelj zahtjeva, a što su učinili i drugi ponuđači), pri tome u potpunosti uvažavajući jednakost i istu primjenu pravila na sve ponuđače,
- Da u konkretnom slučaju ne postoji ni zlouporaba vladajućeg položaja jer društvo „ArcelorMittal Zenica“ ne sudjeluje na tržištu kontrole kvalitete roba pri uvozu i izvozu, uključujući kontrolu kvalitete uglja za koksovanje.

Dana 19.06.2023. godine gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ je putem ovlaštenog punomoćnika dostavio dodatno Izjašnjenje (podnesak zaprimljen pod brojem: UP-03-26-2-021-56/22) kojim osporava sve navode i tvrdnje Podnositelja zahtjeva o zabranjenoj konkurenciji, te navodi sljedeće:

- Da je upravo podnositelj Zahtjeva „Samir Inspekt“ raznim nedozvoljenim radnjama nastojao sačuvati svoje pozicije u oblasti kontrole uglja za koksovanje, s obzirom da i sam navodi da je od momenta osnivanja 2016. godine pa do 2020. godine kada je ponuda „Inspekt RGH“ prihvaćena kao najpovoljnija po zahtjevu za dostavljanje ponude „ArcelorMittal Zenica“ upravo „Samir Inspekt“ bio jedini i ekskluzivni davatelj usluge kontrole uglja za koksovanje u jedine dvije koksare u Federaciji BiH,
- Da „Samir Inspekt“ ne ispunjava zakonom propisane uvjete da obavlja poslove kontrole kvalitete roba i usluga, i ne može na tržištu konkurisati poduzećima koja imaju vlastite laboratorije i opremu i zapošljavaju stručni kadar koji obavlja poslove kontrole, te uopće ne čudi da u situaciji kada tu uslugu plaća Metalurškom institutu „Kemal Kapetanović“ Zenica ne može davati rabate i druge pogodnosti koje daju poduzeća koja ne plaćaju takve usluge, kao što su to u svojoj ponudi dali i „Inspekt RGH“ i „Herkon“ d.o.o. Mostar,
- Da oblast kontrole cijena uređuje Zakon o kontroli cijena FBiH koji ni u jednom članu ne propisuje zabranu zaračunavanja nižih cijena od propisanih, a članom 14. propisuje kažnjavanje poduzeća i odgovorne osobe za gospodarski prestup zbog zaračunavanja cijena iznad propisanih, iz čega jasno proističe da ugovaranje rabata na fakturiranu propisanu cijenu nije u suprotnosti sa pozitivnim zakonskim propisima,
- Da je člankom 16. Zakona o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu propisano da troškove kontrole kvalitete snosi uvoznik, da visinu naknade propisuje Vlada, da je naknada prihod Proračuna FBiH, a ako je kontrolu izvršilo poduzeće kome je povjereno obavljanje kontrole, taj prihod je prihod tog poduzeća, te da samim tim ima pravo i slobodu da raspolaže tim prihodom,
- Da je takav stav i Inspekcije koja je kao prekršaj utvrdila samo obračun PDV-a na umanjenu cijenu, te je naložila da „Inspekt RGH“ plati razliku PDV-a, nakon čega se PDV – obračunavao na punu cijenu.

Podnositelj zahtjeva je dana 21.07.2023. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: UP – 03-26-021-60/22, dostavio Izjašnjenje na navode gospodarskog subjekta „Inspekt RGH“, te između ostalog opreza radi ističe da ispunjava sve zakonom propisane uvjete za obavljanje kontrole kvalitete uglja za koksovanje, a o čemu je svakako vodio računa nadležni organ u postupku koji je prethodio davanju ovlaštenja za obavljanje kontrole uglja za koksovanje podnositelju zahtjeva, imajući u vidu da i sam gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ ima ovlaštenje za obavljanje kontrole kvalitete tekstila i kože za rad analiza, plinskih i kućanskih aparata, boja i lakova, namještaja od drveta i tekstila, vatrostalnog materijala itd. na način da prilikom kontrole angažira druge laboratorije, jer za kontrolu tih proizvoda ne posjeduje vlastiti laboratorij, a koji navodi svakako nisu od značaja u konkretnom postupku.

5. Zaključak o produljenju roka za donošenje rješenja

Konkurencijsko vijeće je prema stanju spisa je ocijenilo da je rok za donošenje konačnog rješenja po Zaključku o pokretanju postupka koji se odnosi na utvrđivanje zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 10. stavak (2) točka a) Zakona i na utvrđivanje utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točke a) i d) Zakona o konkurenciji, potrebno produljiti za dodatnih 3 (tri) mjeseca u smislu članka 41. stavak (2) Zakona, te je dana 30.05.2023. godine donijelo Zaključak o produljenju roka za donošenje konačnog rješenja broj: UP – 03-26-2-021-49/22.

Strankama u postupku isti je dostavljen dana 31.05.2023. godine (akti broj: UP – 03-26-2-021-50/22, UP – 03-26-2-021-51/22 i UP – 03-26-2-021-52/22).

6. Prikupljanje podataka od trećih osoba

U tijeku postupka radi utvrđivanja svih mjerodavnih činjenica u smislu članka 35. stavak (1) točke a) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je prikupljalo podatke i dokumentaciju i od drugih tijela / institucija koje nisu stranke u postupku.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je od Federalnog ministarstva trgovine aktom broj: UP – 03-26-2-021-28/22 od 04.04.2023. godine, zatražilo podatke i dokumentaciju, te mišljenje u svezi sa navodima iz Zahtjeva i odgovora na Zahtjev za pokretanje postupka, koji bi pomogli pri donošenju konačne odluke u ovom predmetu.

Konkurencijsko vijeće je dana 14.04.2023. godine pod brojem: UP – 03-26-2-021-30/22 zaprimilo Odgovor na zahtjev za dostavu podataka Federalnom ministarstva trgovine broj: 01-45-273/23 od 12.04.2023. godine u kojem se navodi sljedeće:

- Da je Pravilnikom o načinu i postupku obavljanja kontrole kvalitete proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/98) propisan način i postupak obavljanja kontrole kvalitete proizvoda pri uvozu i izvozu, način i uvjeti izdavanja, te sadržaj uvjerenja iz članka 10. i potvrde iz stavka (3) članak 17. Zakona o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, broj 21/97) obveze uvoznika i izvoznika u svezi sa obavljanjem kontrole kvalitete, način i postupak uništenja proizvoda koji ne odgovaraju propisanim uvjetima, te se određuju proizvodi za koje se uvjerenje može izdati samo nakon prethodno izvršenog ispitivanja tih proizvoda kod stručnih organizacija,
- Da su se u Bosni i Hercegovini, oba entiteta i Brčko Distriktu primjenjivali različiti postupci i visine naknada za pokriće troškova kontrole kvalitete poljoprivrednih proizvoda i njihovih preradevina i kontrole industrijskih proizvoda pri uvozu i izvozu, što je za posljedicu imalo disbalans u navedene tri jedinice Bosne i Hercegovine,
- Da se, pored toga i radi uspješne implementacije ciljeva CEFTE * (Centralnoeuropski sporazum o slobodnoj trgovini) nametnulo kao nužnost ujednačavanja procedura i visine naknade i taksi inspeksijskih organa u entitetima i Brčko Distriktu, prilikom pregleda roba u prekograničnom prometu. (**Sporazum o izmjeni i pristupanju Centralnoeuropskom sporazumu o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006) potpisan je 19. prosinca 2006. godine u Bukureštu, a za Bosnu i Hercegovinu stupio je na snagu 22. studenog 2007. godine. Sporazum je objavljen u „Službenom glasniku BiH“ – Međunarodni ugovori broj: 9/07).Potpisnice sporazuma su Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Srbija i Misija privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu, u ime Kosova, sukladno s Rezolucijom 1244 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija. Ulaskom u članstvo EU Hrvatska se povukla iz CEFTA-e.)*

Pored navedenog, Konkurencijsko vijeće je izvršilo uvid u Odgovor broj: 01-11-177/22 od 08.03.2022. godine, koji je Federalno ministarstvo trgovine dostavilo na upit Podnositelja prijave u kojem se navodi:

- Da je u točki I. Odluke o izmjenama Odluke o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, br. 24/98, 42/01, 68/13 i 13/19) propisano da „visina naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu određenih proizvoda pri uvozu i izvozu iznosi 20,00 KM po pošiljci.“
- Da je pošiljka u smislu stavka (1) ove točke sva roba u jednom prijevoznom sredstvu (sva roba u kamionu, vagonu, kontejneru i dr.).
- Da je sukladno sa citiranom odredbom točke I. Odluke propisana visina naknade obvezujuća i sva gospodarska društva koja imaju ovlaštenja Federalnog ministarstva trgovine za obavljanje poslova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu, dužna su postupati po istoj.

7. Mjerodavno tržište

Sukladno sa člankom 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti gospodarskih subjekata na određenom zemljopisnom području.

Prema odredbama članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Odlukom o određivanju proizvoda za koje kontrolu kvalitete obavljaju poduzeća ovlaštena od strane Federalnog ministarstva trgovine („Službene novine FBiH“, broj 39/98) određeni su proizvodi za koje pri uvozu i izvozu kontrolu kvalitete obavljaju poduzeća ovlaštena od strane Federalnog ministarstva trgovine. Sukladno sa člankom II navedene Odluke utvrđena je lista proizvoda koji podliježu kontroli kvalitete pri uvozu i izvozu i koji se dijele na poljoprivredne proizvode i njihove preradevine (npr. aditivi za prehrambenu industriju, sirovine biljnog porijekla za proizvodnju masti i ulja, bjelančevinasti proizvodi i mješavine bjelančevinastih proizvoda za prehrambenu industriju, sirovine za proizvodnju šećera i skroba i drugi) i industrijske proizvodi (npr. tkanine i metražna roba, konfekcijski proizvodi, tepisi, plinski, kućanski aparati, hidroizolacioni materijali, sve vrste ljepila, boje i lakovi, čvrsta mineralna goriva (ugljen, koks, briket, bitumen) i dr).

Federalno ministarstvo trgovine izdaje rješenja kojima se dozvoljava vršenje kontrole od određenog gospodarskog subjekta koji ispunjava tražene uvjete u pogledu zaposlenih osoba i opremljene laboratorije, te nisu svi poduzeća koja su ovlaštena za kontrolu robe pri uvozu. Rješenjem o poduzećima koja obavljaju kontrolu kvalitete proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine FBiH“, broj 46/98) ovlaštena za istu vrstu kontrole, pa se ne može govoriti o zamjenjivim uslugama.

U svezi s navedenim Federalni ministar trgovine je dana 28.10.2013. godine donio Rješenje broj: 01-05-242/13 kojim je ovlastio gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo, da može obavljati kontrolu kvalitete proizvoda koji se uvoze: *Industrijski proizvodi: tkanine i metražna roba sirove, bojenje, štampane i dorađene; konfekcijski proizvodi i gotovi odjevni proizvodi, uključujući i one koje predstavljaju kombinaciju tekstila sa kožom, krznom i vještačkom kožom; pleteni proizvodi i čarape; tepisi, ćilimi, podni prekrivači – zastirači i drugi slično proizvodi; tekstilna galanterija i komadna roba; koža i krzno, obuća, galanterijski proizvodi; namještaj uredski, ugostiteljski, kućni od drveta i kombinacija se tekstilom i drugim materijalima); plinski, kućanski aparati; furnir i drvene ploče (lesonit, šperploča, panel ploče, iveraste ploče, iveraste ploče, medijapan ploče); čelične boce za propan – butan sa ventilom i boce za tehničke plinove; regulator tkala; tlačne posude; vatrostalni materijal; hidroizolacioni materijali impregnirani bitumenom i bitumenske trake; sve vrste ljepila, boje i lakovi; čvrsta mineralna goriva (ugljen, koks, briket, bitumen); vještačko đubrivo, a dana 25.03.2019. godine donio Dopunsko rješenje broj: 01-05-2/19, kojim je utvrđeno da navedeni gospodarski subjekt u okviru registrirane djelatnosti može obavljati nadzor kvaliteta sljedećih proizvoda: „sirovine biljnog porijekla za proizvodnju masti i ulja; bjelančevinastih proizvoda i mješavine bjelančevinastih proizvoda za prehrambenu industriju i sirovine i poluproizvodni za proizvodnju piva.*

Rješenjem Federalnog ministarstva trgovine broj: 01-05-105/15 od 11.04.2016. godine gospodarski subjekt „Samir Inspekt“ je ovlašten za obavljanje kontrole kvaliteta određenih proizvoda pri uvozu i to: čvrstih mineralnih goriva (uglja, koksa, briketa, bitumena).

Iz naprijed navedenog proizilazi da su i Podnositelj zahtjeva i gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ u skladu sa Zakonom o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine FBiH“, broj 21/97) ovlašteni od strane Federalnog ministarstva trgovine da vrše kontrolu kvalitete uglja za koksovanje, koja je predmet spornog ugovora koji je zaključen između gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“ i „Inspekt RGH“.

Sukladno sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je mjerodavno tržište proizvoda: **tržište kontrole kvalitete uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica za potrebe gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“**.

Mjerodavno zemljopisno tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

U konkretnom slučaju mjerodavno zemljopisno tržište je Federacija Bosne i Hercegovine, jer se propisi kojima se utvrđuje obveza i način kontrole uglja za koksovanje primjenjuju na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, te dozvola koja se izdaje za obavljanje usluge kontrole vrijedi na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

U smislu navedenog, Konkurencijsko vijeće je za mjerodavno tržište predmetnog postupka utvrdilo **tržište kontrole kvalitete uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica za potrebe gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“ na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine**

8. Vladajući položaj

Članak 9. stavak (1) Zakona propisuje da gospodarski subjekt ima vladajući položaj na mjerodavnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir udjel tog gospodarskog subjekta na tržištu, udjel koje na tom tržištu imaju njegovi konkurenti, kao i pravne i druge zapreke za ulazak drugih gospodarskih subjekata na tržište.

Članak 9. stavak (2) Zakona pretpostavlja da gospodarski subjekt ima vladajući položaj na tržištu roba ili usluga ako na mjerodavnom tržištu ima udjel veći od 40,0%.

Članak 2. Odluke o definiranju kategorije vladajućeg položaja dalje razrađuje pojam vladajućeg položaja, te određuje da gospodarski subjekt na mjerodavnom tržištu proizvoda ili usluga ima vladajući položaj, kada se zbog svoje tržišne snage može ponašati i djelovati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, i na taj način ograničava ili sprječava učinkovitu konkurenciju.

Prema podacima koje su dostavili sudionici postupka tržište kontrole uglja za koksovanje za potrebe gospodarskog subjekta „Arcelor Mittal Zenica“ je prikazano u sljedećoj tablici:

Tablica 5.

Red. br.	Godina	Broj vagona Samir Inspekt (%)	Broj vagona Inspekt RGH (%)	UKUPNO
1.	2018.	(..)**	(..)**	(..)**
2.	2019.	(..)**	(..)**	(..)**
3.	2020.	(..)**	(..)**	(..)**
4.	2021.	(..)**	(..)**	(..)**
5.	2022.	(..)**	(..)**	(..)**

Na temelju podataka iz tablice 5. Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da od 2021. godine većinski udio na mjerodavnom tržištu ima gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ jer ima zaključen ekskluzivni ugovor sa gospodarskim subjektom „ArcelorMittal Zenica“.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ ima vladajući položaj na mjerodavnom tržištu predmetnog postupka.

9. Utvrđeno činjenično stanje

Konkurencijsko vijeće je u tijeku postupka, na nesporan način utvrdilo sljedeće činjenice:

Gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ je registriran u registru Općinskog suda u Sarajevu za poslove kontrole kvalitete roba, šifra djelatnosti broj 71.20 – tehničko ispitivanje i analiza.

Isti je Rješenjem Federalnom ministarstva trgovine broj: 01-05-242/13 od 28.10.2013. godine i Dopunskim Rješenjem broj: 01-05-2/19 od 25.03.2019. godine, ovlašten da pored ispitivanja kvalitete uglja obavlja i kontrole i izdaje potrebna uvjerenja za još 23 različite kontrole ispitivanja kvalitete određenih proizvoda, koje obavlja u okviru svoje djelatnosti.

Gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ ima lidersku poziciju u oblasti kontrole kvalitete roba i usluge koju ne osporava, i navodi da je tu poziciju stekao višegodišnjim razvojem i stalnim ulaganjem u oblastima ekologije, analize ulja, maziva, tečnih naftnih goriva, monitoring otpadnih voda, pitkih oda, kontaminacije zemlje, bazne hemije, analiza prehrambenih proizvoda, mikrobiološke analize, ispitivanja sigurnosnih ventila, te u proširenju proizvodnih kapaciteta, laboratorijsku opremu, znanja i ljude, i u tom smislu na relevantnom tržištu FBiH ima 10 podružnica sa 3 laboratorije (Kakanj, Sarajevo i Tuzla) i zapošljava 81 radnika.

Gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ d.o.o. Sarajevo kontrolu kvalitete uglja za koksovanje obavlja samo u gospodarskom subjektu „ArcelorMittal“, i na temelju ovog pravnog posla ostvaruje prihod koji predstavlja (..)**% ukupnog prihoda „Inspekt RGH“.

Podnositelj zahtjeva „Samir Inspekt“ je registriran u registru Općinskog suda u Tuzli, za poslove kontrole kvalitete roba, šifra djelatnosti broj 71.20 – tehničko ispitivanje i analiza.

Rješenjem Federalnog ministarstva trgovine broj: 01-05-105/15 od 11.04.2016. godine gospodarski subjekt „Samir Inspekt“ je ovlašten isključivo za obavljanje kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i to: čvrstih mineralnih goriva (uglja, koksa, briketa, bitumena).

Gospodarsko društvo kojem je dato ovlaštenje dužno da, ili ima vlastitu laboratoriju ili da podugovaranjem obezbijedi laboratorij u kojoj će vršiti ispitivanje uzoraka.

S tim u svezi, Podnositelj zahtjeva ne posjeduje vlastiti laboratorij, ali isti ima zaključen Ugovor o poslovnoj suradnji sa Univerzitetom u Zenici – Institut „Kemal Kapetanović“, koji posjeduje laboratorij u kojoj Podnositelj zahtjeva vrši kontrolu uglja za koksovanje.

Gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ je registriran u registru Općinskog suda u Zenici. Isti je u većinskom vlasništvu gospodarskog subjekta „Arcelo Mittal Holding AG“ koji je vodeća svjetska kompanija za proizvodnju čelika i vađenje rude.

Pretežita djelatnost gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“ je proizvodnja dugih čeličnih proizvoda koji uključuju armature, žičane šipke i žičane proizvode, te je prisutan na tržištu u cijeloj Bosni Hercegovini. Gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ uvozi ugalj za koksovanje i većinski je uvoznik uglja za koksovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U razdoblju od 2018. do 2020. godine gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ je imao zaključen ugovor o pružanju usluge kontrole kvalitete uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica sa Podnositeljem zahtjeva.

U ožujku 2021. godine gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ je putem e-maila dostavio Upit za ponudu za usluge kontrole uglja za koksovanje pristigle u carinski terminal Zenica za razdoblje od

01.04.2021. do 31.03.2022. godine, na e – mail adrese tri gospodarska subjekta koji su ovlaštene za vršenje kontrole uglja za koksovanje, sukladno sa Zakonom o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine FBiH“, broj 21/97) i Odlukom o određivanju proizvoda koji podliježu kontroli kvalitete pri uvozu i izvozu („Službene novine FBiH“, broj 24/98), te odredbama Odluke o izmjenama Odluke o visini naknade i načinu plaćanja naknada za pokriće troškova kvalitete kvaliteta određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine FBiH“, broj 68/13).

Ponude su dostavila sva tri gospodarska subjekta i to: „Samir Inspekt“, „Inspekt RGH“ i „Herkon“ d.o.o. Mostar.

Gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ je ponudio popust od 30% na visinu naknade za vršenje kontrole kvalitete uglja za koksovanje po pošiljci (vagonu), gospodarski subjekt „Herkon“ d.o.o. Mostar popust od 10%, a gospodarski subjekat „Samir Inspekt“ je ponudio besplatnu inventuru zaliha u vrijednosti od 11.000,00 KM + PDV.

Gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ je nakon provedenog postupka prikupljanja ponuda, ugovor za vršenje usluge kontrole kvalitete uglja za koksovanje pristigle u Carinski termina Zenica, zaključio sa gospodarskim subjektom „Inspekt RGH“ dana 01.04.2021. godine, na razdoblje od 01.04.2021. godine do 31.03.2022. godine, a u članu 1. Ugovora broj: 04-03-2021 od 01.04.2021. godine je navedeno da je isti zaključen u skladu sa Zakonom o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine FBiH“, broj 21/97), Odlukom o određivanju proizvoda koji podliježu kontroli kvaliteta pri uvozu i izvoru („Službene novine FBiH“, broj 24/98, te Odlukom o izmjeni visine naknade („Službene novine FBiH“, broj 68/13).

Sukladno sa odredbom članka 2. Ugovora utvrđeno je da ugovorena cijena po pošiljci iznosi 20,00 KM + PDV, a da pošiljka znači jedan vagon iste vrste uglja, koksa ili antracita, te da se na cijenu od 20,00 KM odobrava popust od 30% za koji će Davatelj usluge („Inspekt RGH“) do 5. u mjesecu dostaviti knjižno odobrenje na realizaciju u prethodnom mjesecu u odnosu na neto iznos bez PDV-a,

Nadalje, dana 01.04.2022. godine „ArcelorMittal Zenica“ i „Inspekt RGH“ nakon provedenog postupka prikupljanja ponuda, zaključili su novi Ugovor broj 04-03-222, o pružanju usluge kontrole kvalitete uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica, sa popustom od 45% na cijenu od 20,00 KM po vagonu, te je ugovor iz 2022. godine dva puta produžavan Aneksima i to Aneksom I do 31.08.2022. godine i Aneksom II do 31.12.2022. godine.

Odlukom o izmjenama Odluke o visini naknade i načinu plaćanja naknada za pokriće troškova kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu propisano da „*visina naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu određenih proizvoda..... iznosi 20,00 KM po pošiljci.*“

Pošiljku u odredbi ove Odluke predstavlja sva roba u jednom prijevoznom sredstvu (sva roba u kamionu, vagonu, kontejneru i dr.).

Pravilnikom o načinu i postupku obavljanja kontrole kvalitete proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/98) propisan je način i postupak obavljanja kontrole kvalitete proizvoda pri uvozu i izvozu, način i uvjeti izdavanja, te sadržaj uvjerenja iz članka 10. i potvrde iz stavka (3) članak 17. Zakona o kontroli kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, broj 21/97), obveze uvoznika i izvoznika u svezi sa obavljanjem kontrole kvalitete, način i postupak uništenja proizvoda koji ne odgovaraju propisanim uvjetima, te se određuju proizvodi za koje se uvjerenje može izdati samo nakon prethodno izvršenog ispitivanja tih proizvoda kod stručnih organizacija.

Federalno ministarstvo trgovine je u svom odgovoru Konkurencijskom vijeću od 14.04.2023. godine obrazložilo da su se u Bosni i Hercegovini, u oba entiteta i Brčko Distriktu primjenjivali različiti postupci i visine naknada za pokriće troškova kontrole kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina i kontrole industrijskih proizvoda pri uvozu i izvozu, što je za posljedicu imalo disbalans u

navedene tri jedinice Bosne i Hercegovine, što se nametnulo kao nužnost ujednačavanja procedura i visine naknade i taksi inspekcijskih organa u entitetima i Brčko Distriktu, prilikom pregleda roba u prekograničnom prometu između ostalog i radi uspješne implementacije ciljeva CEFTE.

Nadalje, prema stavu Federalnog ministarstva trgovine Odlukom propisana **visina naknade obvezujuća je za gospodarska društva koja imaju ovlaštenja Federalnog ministarstva trgovine za obavljanje poslova kontrole kvaliteta određenih proizvoda pri uvozu i izvozu, su isti dužna su postupati po istoj** (Odgovor broj: 01-11-177/22 od 08.03.2022. godine, koji je Federalno ministarstvo trgovine dostavilo na upit Podnosioca prijave),

10. Zabranjeni sporazum

Članak 4. stavak (1) Zakona propisuje da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata (u daljnjem tekstu: sporazumi) koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, a koji se odnose na:

- a) izravno ili neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovinskih uvjeta;
- b) ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvitka ili ulaganja;
- c) podjelu tržišta ili izvora opskrbe;
- d) primjenu različitih uvjeta za identične transakcije s drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- e) zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uvjetuje da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u svezi s predmetom sporazuma.

Sukladno sa člankom 8. Zakona utvrđeno je da se odredbe članka 4. stavak (1) ovog Zakona ne primjenjuju na sporazume male vrijednosti, a sporazumom male vrijednosti smatra se sporazum u slučaju ako je zajednički tržišni udjel sudionika sporazuma i gospodarskih subjekata pod njihovom kontrolom na mjerodavnom tržištu neznan, izuzev teških ograničenja. Sporazumi u smislu ovog Zakona su sporazumi male vrijednosti: a) ako ukupni tržišni udjel sudionika sporazuma na mjerodavnom tržištu ne premašuje 10% u slučaju kada je sporazum zaključen između gospodarskih subjekata koji su stvarni ili potencijalni konkurenti odnosno kada djeluju na istoj razini proizvodnje ili trgovine, b) ako tržišni udjel svake od strana na mjerodavnom tržištu ne premašuje 15% u slučaju kada je gospodarski sporazum zaključen između gospodarskih subjekata koji nisu stvarni ili potencijalni konkurenti, odnosno kada djeluju na različitim razinama proizvodnje ili trgovine, c) sporazumi u kojima je teško odrediti da li se radi o sporazumu između konkurentnih ili gospodarskih subjekata koji nisu konkurentni, kod kojih će se primijeniti prag od 10% udjela na mjerodavnom tržištu.

Nakon sagledavanja svih mjerodavnih činjenica i dokaza stranaka u postupku, pojedinačno i zajedno, te na temelju izvedenih dokaza Konkurencijsko vijeće je utvrdilo slijedeće:

Imajući u vidu naprijed navedenu analizu mjerodavnog tržišta i tržišnih udjela Podnosioca zahtjeva i Protivnih strana, Konkurencijsko vijeće je zaključilo da ugovor koji je predmet postupka ne spada u sporazume male vrijednosti iz člana 8. Zakona, jer ne stoji argumentacija gospodarskog subjekta „Inspekt RGH“ da ima zanemariv tržišni udjel, što se može vidjeti iz analize tržišnih udjela na mjerodavnom tržištu.

Postojanje zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka a) Zakona, se ogleda **u izravnom ili neizravnom utvrđivanju kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uvjeta koji za cilj i posljedicu ima sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu.**

Gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ je nakon provedenog postupka prikupljanja ponuda u 2021. i 2022. godini, ugovore i anekse ugovora za vršenje kontrole kvalitete uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica zaključio sa gospodarskim subjektom „Inspekt RGH“, te na taj način sa istim zaključio zabranjene sporazume iz članka 4. stavak (1) točka a) Zakona, jer je „ArcelorMittal“ prihvatio ponudenu, cijenu koja je niža za 30% odnosno za 45% od cijene propisane Odlukom o izmjeni Odluke o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda.

Visina i način plaćanja cijene su određeni od strane Vlade Federacije BiH kroz Odluku o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu to obveznik ne može samovoljno mijenjati odnosno umanjivati ili uvećavati cijenu koju je davatelj usluge definirao a na njega kao pravnu osobu prenio ovlaštenje da vrši uslugu koja je iz domena njegove djelatnosti.

Vlada Federacije BiH je ta koja je odredila vrijednost troškova kontrole kvalitete i obvezala gospodarska društva kojima je prenijela pravo vršenja te kontrole na vrijednost troškova kontrole kvaliteta i ona je jedina koja tu cijenu može mijenjati, a ne pravna osoba koja radi po njenom ovlaštenju.

Gospodarski subjekt „Arcelor Mittal Zenica“ nije ugovorni organ, pa navodi „Inspekt RGH“ da bi u slučaju primjene propisane cijene „konkurs za javnu nabavu navedene usluge ne bi trebalo ni provoditi“ nema nikakvog osnova, jer „ArcelorMittal Zenica“ nije bio u obvezi provoditi postupak javne nabave, te je u konkretnom slučaju nabavu a ne javnu nabavu, trebalo obaviti sukladno sa aktima dobavljača točnije sukladno sa internom Procedurom P.S.8.4.1.-5- „Formiranje cijene nabake i pregovori – procesuiranje narudžbe za nabavu“ i odredbama Odluke o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu, te dostavljenim ponudama.

Na takav način bi došli do izražaja kvaliteta usluge, brzina provođenja iste i drugi elementi regulirani za ovu kontrolu, a ne cijena koja je već utvrđena od nadležnog organa.

U konkretnom slučaju gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ je bio dužan da ponudi cijenu koja je propisana Odlukom o visini naknade, te nije imao ovlasti da nudi nižu cijenu od propisane, a gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ je znao i morao znati da takvu cijenu, bez obzira koliko mu ista financijski odgovala, ne može prihvatiti jer nije zakonita.

Na taj način je došlo do zaključenja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka a) Zakona, s obzirom da je davanjem i prihvatanjem ponude cijene koja je manja za minimalno 30% (2021. godine) odnosno 45% (2022. godine) od cijene koju je propisao nadležni organ odnosno Vlada FBiH svojom Odlukom o visini i načinu plaćanja naknade za pokriće troškova kontrole kvalitete određenih proizvoda pri uvozu i izvozu („Službene novine Federacije BiH“, br. 24/98, 42/01, 68/13 i 13/19), došlo do narušavanja tržišne konkurencije izravnim ili neizravnim utvrđivanjem kupovnih i prodajnih cijena koji za cilj i posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu kontrole kvalitete uglja za koksovanje pristigle u Carinski terminal Zenica za potrebe gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“ na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točkama 1. i 2. izreke ovog rješenja.

Postojanje zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka d) Zakona se ogleda u **primjeni različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima dovodeći ih u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju, a koji za cilj i posljedicu ima sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije tržišne na mjerodavnom tržištu.**

Analizom svih dokaza pojedinačno i u odnosu jedan sa drugim, Konkurencijsko vijeće je došlo do zaključka da gospodarski subjekt „Arcelor Mittal“ prilikom zaključivanja spornih ugovora sa gospodarskim subjektom „Inspekt RGH nije primijenio različite uvjete za identične transakcije, jer je isti i 2021. i 2022. godine zahtjev za dostavu ponuda uputio na adrese gospodarskih subjekata ovlaštenih

za vršenje kontrole uglja za koksovanje, i svi kontaktirani **gospodarski subjekti** su imali istu šansu za dostavu ponude koja je dobavljač cijenio sukladno sa svojim internim procedurama.

U svezi s tim, Podnositelj zahtjeva ni na koji način nije dokazao povredu iz članka 4. stavak (1) točka d) Zakona, te je odlučeno kao u točki 3. izreke ovog rješenja.

11. Zloupotrebavanje vladajućeg položaja

Zloupotrebavanje vladajućeg položaja, sukladno odredbama članka 10. stavak (2) Zakona, posebno se odnosi na:

- a) izravno ili neizravno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija;
- b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvitka na štetu potrošača;
- c) primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj;
- d) zaključivanje sporazuma kojima se uvjetuje da druga strana prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

Sukladno sa člankom 4. stavak (2) Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja, zabranjena je zloupotrebavanje vladajućeg položaja na mjerodavnom tržištu kroz djelovanje gospodarskog subjekta koje ima za cilj i posljedicu isključivanje ili „zatvaranje“ tržišta, odnosno ograničavanje ili narušavanje učinkovite tržišne konkurencije.

Članak 9. stavak (1) Zakona propisuje da gospodarski subjekt ima vladajući položaj na mjerodavnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir udjel tog gospodarskog subjekta na tržištu, udjel koji na tom tržištu imaju njegovi konkurenti, kao i pravne i druge zapreke za ulazak drugih gospodarskih subjekata na tržište.

Sukladno sa člankom 9. stav (2) Zakona i člankom 6. Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja gospodarskog subjekta ima vladajući položaj na tržištu roba ili usluga ako na mjerodavnom tržištu ima udjel veći od 40,0%. Gospodarski subjekt može imati vladajući položaj i ako ima tržišni udjel manji od 40%, pod uvjetom da drugi pokazatelji npr. slaba pozicija i tržišni udjel prisutne konkurencije, postojanje ozbiljnih prepreka ulaska novih gospodarskih subjekata na to mjerodavno tržište potvrđuju vladajući položaj.

Članak 2. Odluke o definiranju kategorije vladajućeg položaja dalje razrađuje pojam vladajućeg položaja, te određuje da gospodarski subjekt na mjerodavnom tržištu proizvoda ili usluga ima vladajući položaj, kada se zbog svoje tržišne snage može ponašati i djelovati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, i na taj način ograničava ili sprječava učinkovitu konkurenciju. Gospodarski subjekt na mjerodavnom tržištu proizvoda ili usluga ima vladajući položaj kada nema konkurenciju ili ako postojeća konkurencija nije značajna.

Članak 10. stavak (2) točke a) Zakona propisuje da je zabranjena zloupotrebavanje vladajućeg položaja izravnim ili neizravnim nametanjem nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija.

Zaključak o pokretanju postupka broj: UP – 03-26-2-021-16/22 u ovom predmetu usvojen dana 15.02.2023. godine, koji je produžen Zaključkom o produženu roka broj: UP-03-26-2-021-49/22 dana 30.05.2023. godine za dodatna tri mjeseca.

Nakon donošenja zaključka o pokretanju postupka, Konkurencijsko vijeće je bilo dužno donijeti konačno rješenje za utvrđivanje zloupotrebave vladajućeg položaja mjeseci u roku od 7 (sedam) mjeseci u smislu članka 41. stavak (1) točka c) i stavak (2) Zakona.

Nakon sagledavanja svih mjerodavnih činjenica i dokaza stranaka protiv kojih se vodio predmetni postupak, pojedinačno i zajedno, te na temelju izvedenih dokaza, prijedlog rješenja po zahtjevu gospodarskog subjekta „Samir Inspekt“ protiv gospodarskih subjekata „ArcelorMittal Zenica“ i „Inspekt RGH“ je bio na dnevnom redu sjednice Konkurencijskog vijeća koja je bila zakazana za dan 14.09.2023. godine.

Uvjeti za održavanje sjednice nisu bili ispunjeni u smislu članka 24. st. (1) i (2) Zakona, te je rok od 7 (sedam) mjeseci za donošenje rješenja za utvrđivanje zlouporabe vladajućeg položaja istekao dana 14.09.2023. godine.

Ukoliko Konkurencijsko vijeće ne donese rješenje o zlouporabi vladajućeg položaja u zakonskom roku, na poseban zahtjev gospodarskog subjekta, sukladno sa člankom 11. stavak (3) Zakona, Konkurencijsko vijeće donosi rješenje, sukladno sa procedurom ovog Zakona, da zaključenim sporazumom, odnosno postupanjem gospodarski subjekt ne zlouporabljuje vladajući položaj.

12. Novčana kazna

Sukladno sa člankom 48. stavak (1) točke a) Zakona, novčanom kaznom u iznosu najviše do 10,0% (deset) vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda gospodarskog subjekta, iz godine koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona, kaznit će se gospodarski subjekt, ako sklopi zabranjeni sporazum ili na koji drugi način sudjeluje u sporazumu kojim je narušena, ograničena ili spriječena konkurencija u smislu članka 4. ovog Zakona.

Konkurencijsko vijeće je na temelju financijskih izvješća stranaka protiv kojih se vodio predmetni postupak, utvrdilo da je gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ u 2020. godini kao godini koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona, ostvario ukupni prihod u iznosu od (..) ** KM a gospodarski subjekt „Inspekt RGH“ ukupni prihod u iznosu od (..) ** KM.

Kako je Konkurencijsko vijeće nesporno utvrdilo da su gospodarski subjekti „ArcelorMittal Zenica“ i „Inspekt RGH“ u 2021. i u 2022. godini zaključili zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) točka a) Zakona, Konkurencijsko vijeće je gospodarskom subjektu „ArcelorMittal Zenica“ izreklo novčanu kaznu u iznosu od 350.000,00 (tristopedesettisuća) KM što predstavlja (..) ** % ukupnog prihoda gospodarskog subjekta „ArcelorMittal Zenica“, a gospodarskom subjektu „Inspekt RGH“ izreklo novčanu kaznu u iznosu od 80.000,00 (osamdesettisuća) KM što predstavlja (..) ** % ukupnog prihoda gospodarskog subjekta „Inspekt RGH“.

Konkurencijsko vijeće nijednog od navedenih gospodarskih subjekata nije kaznilo maksimalnom kaznom od 10% prihoda iz prethodne godine.

Konkurencijsko vijeće je kao olakšavajuću okolnost prilikom određivanja kazne gospodarskim subjektu „ArcelorMittal Zenica“ uzelo u obzir činjenicu da je postupak nabave usluge kontrole uglja proveden u potpunosti transparentno i uz primjenu istih kriterija prema svim ponuđačima uključujući i Podnositelja zahtjeva.

Konkurencijsko vijeće je kao otežavajuću okolnost prilikom određivanja visine novčane kazne uzelo u obzir činjenicu da je praksa zaključivanja ugovora ispod cijene pripisane Odlukom Vlade FBiH nastavljena i u 2023. godini.

U slučaju da se izrečena novčana kazna ne uplati u utvrđenom roku, ista će se naplatiti prisilnim putem, u smislu članka 47. Zakona, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće je prilikom određivanja visine novčane kazne uzelo u obzir namjeru te duljinu trajanja povrede Zakona, kao i posljedice koje je ista imala na tržišnu konkurenciju, u smislu članka 52. Zakona.

S tim u vezi Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točkama 4. i 5. izreke ovog rješenja.

13. Troškovi postupka

Člankom 105. stavak (1) Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a člankom 105. stavak (2) istog Zakona je propisano da kada u postupku učestvuju dvije ili više strana sa suprotnim interesima, strana koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

Prema odredbi članka 105. stavak (3) Zakona o upravnom postupku troškovi za pravno zastupanje nadoknađuju se samo u slučajevima kad je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano.

Podnositelj zahtjeva je dana 06.04.2023. godine dostavio putem ovlaštenog punomoćnika troškovnik a dana 25.05.2023. godine i dana 21.07.2023. godine dopunu troškovnika, u kojima je naveden zahtjev za naknadu slijedećih troškova:

- Sastav zahtjeva od 01.08.2022. godine - iznos od 1.140,00 KM,
- Postupanje po obavijesti i dostava dokumentacije od 24.11.2022. godine - iznos od 570,00 KM,
- Dopuna zahtjeva za pokretanje postupka od 05.12.2022. godine - iznos od 570,00 KM,
- Izjašnjenje i dostava tražene dokumentacije od 23.01.2023. godine - iznos od 285,00 KM,
- Sastav očitovanja na odgovor na zahtjev za pokretanje postupka od 03.04.2023. godine - iznos od 1.208,00 KM,
- Zastupanje na usmenoj raspravi dana 16.05.2023. godine - iznos od 1.265,00
- Troškovi prijevoza upotreba vlastitog automobila - iznos od 210,00 KM,
- Odsustvo iz kancelarije - iznos od 360,00 KM,
- Dostava dokumentacije i izjašnjenje od 24.05.2023. godine - iznos od 632,50 KM,
- Taksa - iznos od 2.000,00 KM,
- Za sastav obrazloženog podneska, izjašnjenja na navode „Inspekt RGH“ - iznos od 638,50 KM.

Dana 19.06.2023. godine Troškovnik je dostavio i gospodarski subjekat „Inspekt RGH“ putem punomoćnika, kako slijedi:

- Sastav odgovora na zahtjev - iznos od 1.160,00 KM,
- Zastupanje na javnoj raspravi - iznos od 1.160,00 KM,
- Sastav izjašnjenja - iznos od 1.160,00 KM.

Gospodarski subjekt „ArcelorMittal Zenica“ je zahtjev za naknadu troškova dostavio dana 01.08.2023. godine, podneskom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-2-021-63/22, kako slijedi:

- Zastupanje na usmenoj raspravi, iznos od 1.160,00 KM,
- Sačinjavanje izjašnjenja od 23.05.2023. godine - iznos od 1.160,00 KM,
- Sačinjavanje izjašnjenja od 31.07.2023. godine - iznos od 1.160,00 KM.

Sukladno sa člankom 108. Zakona o upravnom postupku je utvrđeno da će organ koji donosi rješenje, u rješenju kojim se postupak završava, odrediti ko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kom roku imaju isplatiti.

Kako je Podnositelj zahtjeva većinski uspio u zahtjevu, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su gospodarski subjekti „Inspekt RGH“ i „ArcelorMittal Zenica“ dužni istom nadoknaditi troškove postupka kako slijedi:

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da predmetni troškovnik nije sačinjen sukladno sa stvarnim troškovima postupka, niti je sukladan sa propisom koji regulira visinu odvjetničkih troškova zastupanja, jer odvjetnički troškovi zastupanja Podnositelja zahtjeva nisu utvrđeni sukladno sa člankom 18. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 22/04 i 24/04) koji propisuje visinu odvjetničkih troškova u upravnom postupku.

Podneske koje Podnositelj zahtjeva naveo u svom troškovniku, a koji su samoinicijativno podneseni i podnesak nije prihvatilo kao opravdane troškove postupka.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da Podnositelj zahtjeva imaju pravo na naknadu troškova za administrativnu pristojbu na Zahtjev u iznosu od 2.000,00 KM, a sukladno sa člankom 18. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika Federacije Bosne i Hercegovine ima pravo na naknadu troškova za pripremu Zahtjeva za pokretanje postupka u iznosu od 240,00 KM sa PDV-om, postupanje po obavijesti i dostava dokumentacije od 24.11.2022. godine, iznos od 240,00 M, dopuna zahtjeva za pokretanje postupka od 05.12.2022. godine, iznos od 240,00 KM, izjašnjenje i dostava tražene dokumentacije od 23.01.2023. godine, iznos od 240,00 KM, sastav očitovanja na odgovor na zahtjev za pokretanje postupka od 03.04.2023. godine, iznos od 240,00 KM, zastupanje na usmenoj raspravi dana 16.05.2023. godine, iznos od 240,00, troškovi prijevoza upotreba vlastitog automobila, iznos od 210,00 KM, odsustvo iz kancelarije, iznos od 360,00 KM, dostava dokumentacije i izjašnjenje od 24.05.2023. godine iznos od 240,00 KM, u ukupnom iznosu od 4.010,00 KM.

*Imajući u vidu sve navedeno, kao i činjenicu da je postupak okončan na štetu gospodarskih subjekata „ArcelorMittal Zenica“ i „Inspekt RGH“ **Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 6. dispozitiva ovog rješenja.***

14. Administrativna pristojba

Na ovo Rješenje Podnositelj zahtjeva je sukladno sa odredbom članka 2. stavak (1) tarifni broj 107. točka g) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem („Službeni glasnik BiH“, br. 30/06 i 18/11), dužan platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 1.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

S tim u svezi Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 7. izreke ovog rješenja.

15. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dopušten priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednica

Adisa Begić